

เสียง ปาฐกถาธรรมสังคายนา
และปาฐกถาธรรมภายในพระสังฆาสน์ พ.ศ. 2499

เทศบัญญัติของเทศบาลเมืองอุบลราชธานี
เรื่อง การตรวจสัตว์และซากสัตว์ในโรงฆ่าสัตว์
พุทธศักราช 2499

*****

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 เทศบาลเมืองอุบลราชธานีออกเทศบัญญัติไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาเทศบาลเมืองอุบลราชธานี และโดยอนุมัติของผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติ เรื่อง การตรวจสัตว์และซากสัตว์ภายในโรงฆ่าสัตว์ พุทธศักราช 2495 ”

ข้อ 2. ให้ใช้เทศบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนมิถุนายน พุทธศักราช 2499

ข้อ 3. ในเทศบัญญัตินี้

“สัตวแพทย์” หมายความว่า สัตวแพทย์เทศบาล หรือสัตวแพทย์อื่น ซึ่งเทศบาลแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ตรวจตราดูแลเกี่ยวกับกิจการตรวจสัตว์และซากสัตว์ ตามเทศบัญญัตินี้

“สัตว์” หมายความว่า โค กระบือ แพะ แกะ และสุกร ที่มีไซส์สัตว์ป่า

“ซากสัตว์” หมายความว่า ตัวสัตว์ที่ตายแล้วหรือส่วนต่างๆ ของสัตว์ที่ตาย เช่น เนื้อหนัง กระดูก เป็นต้น

“โรงฆ่าสัตว์” หมายความว่า สถานที่ฆ่าสัตว์ที่รัฐบาลหรือเทศบาลจัดตั้งขึ้นหรือสถานที่ฆ่าสัตว์อื่นซึ่งได้จัดตั้งขึ้นภายในเขตเทศบาล

“โรงพักสัตว์” หมายความว่า สถานที่พักหรือเก็บสัตว์ก่อนทำการฆ่า

“ทำลาย” หมายความว่า การกำจัดสัตว์หรือซากสัตว์โดยการทำให้ตาย เผา ผึ่ง แขนงในถังที่มีน้ำยาฆ่าเชื้อหรือลาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อตามคำสั่งของสัตวแพทย์

“จำหน่าย” หมายความว่า ขาย ให้ แลกเปลี่ยนหรือจำหน่ายแจกโดยวิธีใดๆ

หมวด 1

ลักษณะทั่วไป

ข้อ 4. ผู้ใดประสงค์จะทำการฆ่าสัตว์ เพื่อจำหน่ายให้นำสัตว์นั้นไปยังโรงพักสัตว์ เพื่อให้สัตวแพทย์ตรวจทุกตัวก่อนที่จะฆ่าและให้ตรวจทุกส่วนต่างๆ ของซากสัตว์ภายหลังทำการฆ่าแล้ว

ข้อ 5. ห้ามมิให้ผู้ใดนำสัตว์ หรือซากสัตว์ออกจากโรงพักสัตว์ หรือโรงฆ่าสัตว์เว้นแต่สัตวแพทย์จะได้สั่งอนุญาตหรือได้ประทับตราอนุญาตแล้ว

ข้อ 6. ผู้ใดประสงค์จะจำหน่ายซากสัตว์ที่ตายเองหรือตายโดยอุบัติเหตุให้รายงานสัตวแพทย์เพื่อขอรับการตรวจ เมื่อสัตวแพทย์ตรวจซากสัตว์นั้นแล้วปรากฏไม่มีโรค ก็ให้เทศบาลออกบัตรให้ได้

หมวด 2 การตรวจก่อนทำการฆ่า

ข้อ 7. สัตว์ที่จะฆ่าต้องเป็นสัตว์ที่มีร่างกายสมบูรณ์และสัตวแพทย์ตรวจพิจารณาแล้วเห็นว่าเมื่อฆ่าและชำแหละสัตว์นั้นแล้วสมควรจะใช้เป็นอาหารสำหรับคนบริโภคได้

การรับรองของสัตวแพทย์ตามความในวรรคก่อนให้กระทำเป็นหนังสือหรือประทับตราที่ตัวสัตว์เป็นหลักฐาน

ข้อ 8. ถ้าปรากฏว่าสัตว์เป็นโรคหรือสงสัยว่าเป็นโรคซึ่งอาจติดต่อเป็นอันตรายถึงคนได้ หรือมีเหตุอันสันนิษฐานได้ว่าสัตว์เป็นโรคระบาดให้สัตวแพทย์ประทับตราหรือเครื่องหมายที่ตัวสัตว์นั้น และแยกไว้ในโรงพักสัตว์เพื่อตรวจหรือพิสูจน์อาการของสัตว์

สัตว์ซึ่งต้องสงสัยตามความในวรรคก่อน ผู้ใดจะนำเคลื่อนย้ายไปจากสถานที่ที่กำหนดมิได้ จนกว่าสัตวแพทย์จะมีคำสั่งให้ปฏิบัติเป็นอย่างอื่น

ข้อ 9. ในระหว่างพักสัตว์ไว้ ณ โรงพักสัตว์ถ้าสัตว์ตายเองโดยมิได้ฆ่าให้เจ้าของหรือผู้แทนรีบแจ้งให้สัตวแพทย์ทราบ และให้สัตวแพทย์ทำการตรวจซากสัตว์โดยทันที

ข้อ 10. เมื่อปรากฏชัดว่าตามความในข้อ 8 วรรคแรกหรือซากสัตว์ตามความในข้อ 9 เป็นโรคดังต่อไปนี้ให้สัตวแพทย์มีอำนาจทำลายสัตว์หรือซากสัตว์นั้นทั้งหมด คือ

- (1) โรคแอนแทรกซ์
- (2) โรครินเคอร์เปสต์
- (3) โรคบาดทะยัก
- (4) โรคพิษสุนัขบ้า
- (5) โรคคหิวคัสสุกร
- (6) โรคเฮโมรายิกเซฟติซีเมีย
- (7) โรคระบาดหรือโรคชนิดอื่น ๆ ซึ่งอธิบดีกรมปศุสัตว์จะได้ประกาศให้ทราบเป็น

คราว ๆ

ข้อ 11. ถ้าปรากฏในภายหลังว่าสัตว์ตามความในข้อ 8 วรรคแรก หรือซากสัตว์ตามความในข้อ 9 ไม่เป็นโรคตามความใน ข้อ 10 ให้นำหัวข้อว่าด้วยการตรวจภายหลังทำการฆ่ามาใช้ปฏิบัติโดยอนุโลม

หมวด 3

การตรวจภายหลังทำการฆ่า

ข้อ 12. เมื่อได้ฆ่าสัตว์และชำแหละซากสัตว์แล้ว ถ้าปรากฏว่าซากสัตว์เป็นโรคหรือมีลักษณะอันอาจจะเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค หรือไม่สมควรจะใช้ในการปรุงอาหารสำหรับคนบริโภค ให้สัตวแพทย์มีอำนาจสั่งทำลายซากสัตว์นั้นทั้งตัวหรือเฉพาะบางส่วนหรือทำให้สุกเสียก่อน ตามที่ระบุไว้ในข้อ 13, 14 และ 15

ข้อ 13. ซากสัตว์ต่อไปนี้ถือว่าเป็นโรคหรือมีลักษณะอันอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค คือ

- (1) ซากสัตว์ที่มีตัวพยาธิ
- (2) ซากสัตว์ที่ชำหรือมีโลหิตคั่งฝังอยู่ในซาก
- (3) ซากสัตว์ที่เป็นแผลฝี หนอง เน่า หรือเนื่อตาย
- (4) ซากสัตว์ที่มีลักษณะอักเสบ บวม หรือแข็งเป็นไต
- (5) วัณโรคที่เป็นเฉพาะแห่งมีลักษณะแข็งเป็นไต
- (6) ซากสัตว์ที่มีโรคหรือมีลักษณะไม่ใช่อื่น ซึ่งอธิบดีกรมปศุสัตว์จะได้ประกาศ

ให้ทราบเป็นคราวๆ

ให้สัตวแพทย์ตัดส่วนที่เป็นโรค หรือส่วนที่มีลักษณะอันอาจจะเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค ดังกล่าวไว้ในวรรคต้นออกเพื่อทำลาย ส่วนที่เหลือออกนั้นให้ถือว่าเป็นเนื้อดีตามความหมายในข้อ 16

ข้อ 14. ซากสัตว์ดังต่อไปนี้ ได้ถือว่าเป็นโรคและไม่สมควรที่จะใช้ปรุงอาหารสำหรับคนบริโภค คือ

- (1) วัณโรคที่เป็นมากและกระจายทั่วไปเช่น ที่ปอดทั้งสองข้าง ที่ตับ ม้าม ไตและต่อมน้ำเหลืองต่างๆ
- (2) โรคโลหิตเป็นพิษ
- (3) โรคทิวแกเมีย
- (4) ซากสัตว์ที่มีตัวพยาธิมากและกระจายทั่วไปหรือภายในร่างกายสัตว์ในเนื้อที่ 100 ตารางเซนติเมตร มีพยาธิตั้งแต่ 5 ตัวขึ้นไป
- (5) ซากสัตว์ซึ่งเป็นโรคดังระบุไว้ในข้อ 10
- (6) ซากสัตว์ที่มีโรคหรือมีลักษณะอย่างอื่นซึ่งอธิบดีกรมปศุสัตว์จะได้ประกาศให้

ทราบเป็นคราวๆ

ให้สัตวแพทย์มีอำนาจสั่งทำลายซากสัตว์นั้นทั้งตัว เว้นแต่หนังของโค กระบือ ถ้าสัตวแพทย์เห็นสมควรว่าจะไม่เป็นอันตรายก็อนุญาตให้นำออกจากโรงฆ่าสัตว์ได้

ข้อ 15. ซากสัตว์ที่เป็นโรคหรือมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

- (1) ซากสัตว์ที่ไม่สะอาด ไม่สดหรือมีสีด่างดำ
- (2) ซากสัตว์ที่มีกลิ่นปัสสาวะหรือกลิ่นยา
- (3) ซากสัตว์ที่เป็นโรคติดเชื้อทั้งตัวมีสีเหลืองหรือเหลืองปนเขียว

(4) ซากสัตว์ซึ่งเป็นที่สงสัยว่าจะเป็นโรคหรือมีลักษณะตามความในข้อ 13, 14 ให้สัตวแพทย์สั่ง และ ควบคุมให้ทำการดัมหรือฝังภายในโรงฆ่าสัตว์ให้สุกเสียก่อน จึงอนุญาตให้นำออกจากโรงฆ่าสัตว์ได้

ข้อ 16. เนื้อที่ไม่เป็นโรค และไม่มีลักษณะดังกล่าวในข้อ 13 , 14 และ 15 ให้ถือว่าเป็นเนื้อที่ดี ให้สัตวแพทย์ทำการประทับตราและอนุญาตให้นำออกจากโรงฆ่าสัตว์ได้

หมวด 4

การรักษาความสะอาด

ข้อ 17. ให้มีเตาเผาซากสัตว์ซึ่งจำเป็นจะต้องสร้างขึ้นในบริเวณใกล้ๆ กับโรงฆ่าสัตว์ ในกรณีที่ยังไม่มีเตาเผาซากสัตว์ให้อยู่ในดุลยพินิจของสัตวแพทย์ที่จะสั่งให้เผาหรือฝังซากสัตว์ หรือส่วนของซากสัตว์ตามวิธีที่เห็นสมควรและปลอดภัย

ข้อ 18. ภายในโรงฆ่าสัตว์ให้มีอุปกรณ์ดังต่อไปนี้

- (1) แสงสว่างและน้ำที่จะใช้ในการฆ่าและซากสัตว์ให้เพียงพอ
- (2) พื้นที่ลาดด้วยซีเมนต์และมีทางระบายน้ำตลอดถึงหลุมเก็บสิ่งโสโครก
- (3) มีอ่างใส่น้ำยาฆ่าเชื้อสำหรับฆ่าเชื้อของซากสัตว์ส่วนที่ต้องทำลาย
- (4) เตาและเครื่องดัมหรือฝังซากสัตว์
- (5) เครื่องอุปกรณ์อื่นๆ ตามที่กรมปศุสัตว์จะได้อำหนดเป็นคราวๆ

ข้อ 19. ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปในโรงฆ่าสัตว์ขณะที่ทำการฆ่าและชำแหละ เว้นแต่ผู้ที่ได้รับอนุญาตหรือผู้มีหน้าที่ฆ่าและชำแหละ จนกว่าสัตวแพทย์จะได้ทำการตรวจเนื้อเสร็จแล้ว

ข้อ 20. ให้เทศบาลจัดทำและรักษาความสะอาดภายหลังทำการฆ่าและชำแหละซากสัตว์เสร็จแล้วทุกครั้ง

หมวด 5

พนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ 21. โดยปกติให้สัตวแพทย์เทศบาลเป็นเจ้าหน้าที่ควบคุม ตรวจสอบและปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้ ในกรณีที่ไม่มีสัตวแพทย์เทศบาลก็ให้แต่งตั้งสัตวแพทย์ของภาค จังหวัด หรืออำเภอทำหน้าที่แทนได้

ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดก็ดี หรือเกี่ยวกับวิชาโรคสัตว์อันเป็นงานในทางเทคนิคก็ดี ให้สัตวแพทย์ภาค สัตวแพทย์จังหวัด หรือสัตวแพทย์อำเภอมีหน้าที่ตรวจแนะนำ หรือสั่งการให้สัตวแพทย์เทศบาลปฏิบัติให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

หมวด 6
บทกำหนดโทษ

ข้อ 22. ผู้ใดละเมิดหรือฝ่าฝืนบทแห่งบัญญัติตั้งแต่หมวด 1 ถึง 4 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
หนึ่งร้อยบาท

ข้อ 23. ให้นายกเทศมนตรีเมืองอุบลราชธานี มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ
และให้มีอำนาจออกประกาศ ข้อบังคับ และเงื่อนไขเพิ่มเติม เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ

ประกาศ ณ วันที่ 1 เดือนมิถุนายน พุทธศักราช 2499

(ลงนาม) ยงยุทธ พึ่งภพ

(นายยงยุทธ พึ่งภพ)

นายกเทศมนตรีเมืองอุบลราชธานี

อนุมัติ

(ลงนาม) นิกร นรารักษ์

(นายนิกร นรารักษ์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี